

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.22.460/2016/5.

A tanács tagjai:

Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke
Dr. Pataki Árpád előadó bíró
Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperesek:

I. rendű
II. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Galambos Károly ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács Nikoletta jogtanácsos

A per tárgya:

Személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az I.-II. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.122/2016/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kaposvári Törvényszék 6.P.21.592/2015/34.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet első-, másodfokú perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, és megállapítja, hogy a peres felek első-, másodfokú költségeiket maguk viselik.

Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. és II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessenek meg személyenként az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az I. és II. rendű felperes személyenként 80.000 (nyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket köteles külön felhívásra az államnak megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. és II. rendű felperesek 2015. március 30-án közérdekű bejelentéssel éltek az alperes felé. A közérdekű bejelentéssel kapcsolatban az alperes képviselő-testületének 2015. május 28-i ülésére előterjesztés készült, amely a felperesek személyes adatait is tartalmazta. Az előterjesztést megkapták a képviselő-testületi tagok, továbbá az előterjesztés felperesek személyes adataival együtt az önkormányzat honlapján is nyilvánosságra került. A felperesek közérdekű bejelentéséről a képviselő-testület határozatot is hozott, erről a tényről 2015. július 3-án levélben tájékoztatták a felpereseket.
- [2] A felperesek levélben kifogásolták 2015. augusztus 18-án nevük és lakcímük előterjesztésben való szerepeltetését és honlapon történő nyilvánosságra hozatalát. Ezt követően az alperesi képviselő-testület 2015. szeptember 24-én 186/2015. (IX.24.) szám alatt határozatot hozott, amelyben tételesen megállapította, hogy a felperesek személyes adataival kapcsolatosan jogsértést követett el azoknak a képviselő-testületi tagok részére történő átadásával, illetve a személyes adatok honlapon történő nyilvánosságra hozatalával. Egyidejűleg döntöttek arról, hogy az alperes előterjesztéséből, valamint az interneten nyilvánosságra hozott előterjesztésből és mellékleteiből törlik a felperesek személyes adatait, nevüket és lakcímüket, és az adatok nyilvánosságra hozatalát mellőzik. A döntésről 2015. szeptember 28-án kelt levélben tájékoztatták a felpereseket.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperesek eredeti kereseti kérelmükben annak megállapítását kérték, hogy a 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Infotv.) rögzítette, hogy tiltakozási jogukat vegyék figyelembe és személyes adataikat töröljék. A képviselő-testület határozatának ismeretében keresetüket módosították oly módon, hogy eredeti keresetben előterjesztett igényüket az alperesi teljesítésre figyelemmel perköltségre szállították le, ugyanakkor kiterjesztették akként, hogy az alperest kérték kötelezni személyenként 1.000.000-1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére az Infotv. 23. §-a alapján. A sérelemdíj iránti igény kapcsán a személyes adatok védelméhez való megsértésén túlmenően hivatkoztak arra, hogy a 2015. május 28-i képviselő-testületi ülésen a település jegyzője többek között személyüket illetően azt közölte, hogy ők „bombázzák állandóan a hivatalt”, illetve hogy a felperesek és az önkormányzat közötti perekben „mindkét esetben a bíróság az önkormányzatnak adott igazat”. A felperesek szerint ezek a kijelentések sértették a felperesek emberi méltóságát és jóhírnevét.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a jogsértést a személyes adatok

nyilvánosságra hozatala kapcsán elismerte. Ebben a körben előadta ugyanakkor, hogy a jogsértést elhárította, a felperesek személyes adatait törölte az előterjesztésből és a honlapról, ezért sérelemdíj megfizetésére nem kötelezhető. Önmagában kifogásolta a sérelemdíj összegszerűségét is, azt eltúlzottnak találta. Előadta továbbá, hogy a jegyző az adott képviselő-testületi ülésen nem sértette meg a felperesek személyiségi jogát, az általa előadottak részben véleményt tartalmaznak, egyébként pedig nem hordoznak sértő tartalmat.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. és II. rendű felperesnek személyenként 500.000-500.000 forint sérelemdíjat, valamint 40.000-40.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította, az előlegezett illetékről pedig úgy rendelkezett, hogy az az állam terhén marad. Megállapította, hogy a peres felek között nem volt vita abban a tekintetben, hogy az alperes megsértette a felperesek személyiségi jogát azzal, hogy az előterjesztésben szerepeltette, továbbá a képviselő-testületi tagok számára megküldte, valamint az interneten is nyilvánosságra hozta a felperesek személyes adatait. Rögzítette, hogy a Ptk. alapján a jogsértésért sérelemdíj követelhető. Azt is megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felpereseket közérdekű bejelentést tévként szigorúbb védelem illette meg. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a sérelemdíj megfizetésének kötelezettsége alól magát kimenteni nem tudta, továbbá többszörös jogsértés történt azzal, hogy nemcsak az internetre helyezték fel az előterjesztést, amely a felperesek személyes adatait tartalmazta, hanem azt a képviselő-testület tagjai is megkapták. Értékelte a jogsértés folyamatosságát és azt, hogy az interneten való elhelyezés folytán az elérhetőség jelentős mértékben kiterjedt. Mérlegelési körébe vonta ugyanakkor azt, hogy a felperesek érdeemben nem tudták igazolni a jogsértésnek a felperesekre, valamint a környezetükre gyakorolt hatását, az érdemi hátrány bekövetkezését. A sérelemdíjat ezen mérlegelési szempontok figyelembevételével állapította meg 500.000-500.000 forintban, ezt meghaladóan a keresetét elutasította.
- [6] Az elsőfokú bíróság a jóhírnév sértésre és az emberi méltóság megsértésére alapozott kereseti kérelmeket nem találta alaposnak. Álláspontja szerint a képviselő-testületi ülésen elhangzott jegyzői nyilatkozatok közül az, hogy „mindkét perben a bíróság az önkormányzatnak adott igazat” nem valós ugyan, de nem alkalmas a felperesek értékelésének hátrányos befolyásolására. Azon kitétel kapcsán pedig, hogy a panasszal és a közérdekű bejelentéssel „bombázzák állandóan a hivatalt”, álláspontja szerint nem alkalmas a felperesek társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására még akkor sem, ha kifejezőmódjában esetlegesen indokolatlanul bántó.
- [7] Az I.-II. rendű felperesek, valamint az alperes fellebbezése

folytán eljárta másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a felperesek javára megítélt sérelemdíj összegét személyenként 200.000-200.000 forintra leszállította. Mellőzte egyidejűleg az alperes perköltség megfizetésére kötelezését. Kötelezte a felpereseket, hogy személyenként fizessenek meg 50.000-50.000 forint elsőfokú perköltséget, 30.000-30.000 forint elsőfokú részilletéket, 48.000-48.000 másodfokú részilletéket, illetve 25.000-25.000 forint másodfokú részperköltséget. Az eset jogalapja tekintetében úgy foglalt állást, hogy a 2015. május 28-i képviselő-testületi ülésen a jegyző által előadottak vonatkozásában a megnyert perekre vonatkozó nyilatkozat valótlan és sértő tényállítás, ugyanakkor a „panaszokkal bombázás” kitétel ugyan túlzó és pontatlan megállapítás, de jogsértő tartalmat nem hordoz.

- [8] A sérelemdíj tekintetében a jogerős ítélet arra a megállapításra jutott, hogy az az adatvédelmi jogsértés okán jár, annak mértéke ugyanis mérlegelhető. A bekövetkezett hátrányok vonatkozásában a felperesek bizonyításra felhívhatóak, annak elmaradása pedig a felperesek terhére értékelhető. A jogerős ítélet szerint konkrét hátrány igazolása nélkül nincs helye milliós összegű sérelemdíj megállapítására. Az adatvédelmi jogsértés vonatkozásában megállapította, hogy az nem állt fenn huzamosabb ideig, illetve nem szenzitív adatra vonatkozott, ezért a sérelemdíj összegét felperesenként 200.000-200.000 forintra leszállította.
- [9] A jogerős ítélet a pertárgy értékét illetően úgy foglalt állást, hogy az felperesenként 1,2-1,2 millió forint, ehhez képest 200.000-200.000 forint erejéig lettek pernyertesek, és ennek megfelelően kell a pernyertesség-pervesztesség arányát számítani és dönten a perköltség és az illeték viseléséről.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélet ellen az I.-II. rendű felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet. Elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett a keresetnek helyt adó ítélet meghozatalát kérték, továbbá perköltség megfizetésére tartottak igényt azzal együtt, hogy a Kúria mellőzze az első- és másodfokú részperköltség, illetve részilleték megfizetésére kötelezésüket. Másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett kérték az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A kérelem álláspontja szerint a sérelemdíj összegét csak akkor szállíthatta volna le a másodfokú bíróság, ha az elsőfokú bíróság helytelenül mérlegelt volna ebben a körben, illetve döntése érdemben nem lett volna helyes. A felperesek szerint önkényes, súlytalan és ötletszerű volt a másodfokú által alkalmazott felülmérlegelés a sérelemdíj vonatkozásában, döntésének a másodfokú bíróság nem adta indokát. Álláspontjuk szerint a jogsértés fennállt mind adatvédelmi vonatkozásban, mind pedig a jóhírnév sértés tekintetében. Az utóbbi jogsértést tévesen nem értékelte a másodfokú bíróság a sérelemdíj

mértékében. Álláspontjuk szerint a „beadványokkal bombázás” kitétel is sérti a jóhírnévet és az emberi méltóságot. A felperesek kérelmükben részletes előadást tettek a perköltség viselés vonatkozásában a pernyertesség-pervesztesség arányának számításáról. Előadták, hogy ezek alapján az elsőfokú eljárás nyomán az I. rendű felperes javára 50.800 forint, a II. rendű felperes javára 181.610. forint perköltség jár, a másodfokú eljárás kapcsán pedig személyenként 12.700-12.700 forint megítélését kérték.

- [11] Az I.-II. rendű felperesek külön sérelmezték azt a körülményt, hogy a másodfokú bíróság kérelmük ellenére mellőzte a tárgyalás megtartását. Álláspontjuk szerint ez olyan eljárási szabálysértés, amely önmagában indokolja a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, figyelemmel arra, hogy a tárgyalás tartása iránti kérelmüket nem vonták vissza.
- [12] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte annak helyes indokaira való utalással.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A felperesek felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint kisebb részben alapos.
- [14] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.
- [15] A felperesek eljárási szabálysértésre hivatkozásával kapcsolatban a Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság tévesen mellőzte a tárgyalás megtartását, mert erre vonatkozó indítványukat a felperesek nem vonták vissza. Önmagában az a körülmény, hogy a másodfokú bíróság külön felhívására még egyszer nem jelezték tárgyalás megtartása iránti igényüket, nem minősül a kérelem visszavonásának. Ez az eljárási szabálysértés azonban a Kúria szerint nem ad alapot a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére. Ennek ugyanis a Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése alapján csak akkor van helye, ha az eljárási szabálysértés lényeges és érdemi kihatással van az ügy elbírálására. Ez a jelen esetben nem volt megállapítható. A felperesek nem voltak elzárva a másodfokú eljárásban jogi álláspontjuk kifejtésének lehetőségétől, ezt részletesen fellebbezésükben meg is tették. Ebben a körben figyelembe kellett venni azt, hogy a másodfokú bíróság tájékoztatást adott arról, hogy tárgyaláson kívül fogja a fellebbezést elbírálni. Ezután pedig a felperesek újabb beadványt nem nyújtottak be az ítélőtáblánál. Minderre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet érdemben vizsgálta.
- [16] Az adatvédelmi jogsértés megtörténtét az alperes a jelen peres

eljárásban érdemben nem vitatta. Ehhez képest a Kúriának a 2015. május 28-i képviselő-testületi ülésen elhangzottak jogsértő jellegéről kellett állást foglalnia. A Ptk. 2:43. § d) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a becsület és a jóhírnév megsértése. A 2:42. § (2) bekezdése szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyére vonatkozó és e személyt sértő valótlan tényről állít vagy híresztel, vagy valós tényről hamis színben tüntet fel. A jegyző azon kijelentése kapcsán, hogy az önkormányzat megnyerte volna a felperesekkel szembeni pereket - a jogerős ítélet a jogsértést megállapította, ez ellen felülvizsgálati kérelmet nem terjesztettek elő, így ezzel nem kellett foglalkoznia a Kúriának. Azon megfogalmazás tekintetében, hogy a felperesek „beadványokkal bombázzák” az önkormányzatot a Kúria egyetértett a jogerős ítélettel abban, hogy ez a megfogalmazás nem sért személyiségi jogot, szó sincs arról, hogy a „bombázás” kifejezést bármilyen formában szó szerint kellene érteni, a kifejezés egyszerűen csak arra utal, hogy a felperesektől több beadvány érkezett. Ennél több tartalmat nem lehet tulajdonítani a kijelentésnek, amely önmagában sértő tartalmat nem hordoz, ezért nem sért személyhez fűződő jogot, emberi méltóságot. Az emberi méltóság megsértése csak akkor lenne megállapítható, ha az érintettet emberi méltóságában alázták volna meg. A sérelmezett kijelentés azonban külső objektív szemlélet alkalmazása mellett ilyen tartalmat nem hordoz.

- [17] A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerint akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A (2) bekezdés szerint a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. A (3) bekezdés szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel egy összegben határozza meg. Miután a sérelemdíj mértékét az alperes kifogásolta, ezért a másodfokú bíróság annak összegszerűségével érdemben foglalkozhatott. Nem helytálló a felperesek azon álláspontja, hogy a sérelemdíj vonatkozásában a másodfokú bíróságot ne illette volna meg a mérlegelés lehetősége. Azt a kifogást sem találta megalapozottnak a Kúria, hogy a másodfokú bíróság ezen mérlegelését nem indokolta volna, hiszen a másodfokú ítélet 11. oldala erre nézve részletes okfejtést tartalmaz. A felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítélet felülmérlegelése csak korlátozottan lehetséges kirívóan okszerűtlen mérlegelés esetén. Ilyen körülményt jelen esetben a Kúria nem észlelt.

- [18] A sérelmezett adatközlést az alperes saját honlapjáról törölte. A különböző keresőrendszerekből való törlésre az alperesnek nincs jogosultsága, így az ottani törlés elmaradása az alperesnek nem róható fel.
- [19] Ilyen körülmények között a mérlegeléssel megállapított sérelemdíj nagyságát a Kúria helytállónak ítélte meg.
- [20] A Kúria a perköltség viselése tekintetében találta kisebb részben alaposnak a felülvizsgálati kérelmet. A pernyertesség-pervesztesség arányának meghatározásánál ugyanis figyelembe kell venni azt, hogy az eredeti kereseti kérelem jogalapja, illetve a személyiségi jogi jogsértés megállapítása tekintetében a felperesek keresete nagyobb részben alapos volt. A Kúria ezért úgy határozott, hogy a peres felek első- és másodfokú perköltségüket maguk viselik.
- [21] A fentiek alapján a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdésének megfelelően a jogerős ítélet első-, másodfokú perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezte, egyebekben a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [22] Ptk. 2:42. § (2) bekezdés, 2:43. § d) pont, 2:45. §, 2:52 § (1)-(2)-(3) bekezdés, Pp. 206. § (1) bekezdés, 256/A. §, 275. § (3) bekezdés, Pp. 78. § (1) bekezdés, 81. § (1) bekezdés.

Záró rész

- [23] A Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése szerint kötelezte a felpereseket a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [24] A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperesek kötelesek a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az állam javára, külön felhívásra, figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés f) pontjára.
- [25] A Kúria az I.-II. rendű felperesek keresetét a felperesek kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2017. október 11.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

AM

tisztviselő